

Tegelkunst voor hoeren en hangjongeren

Jacco van Maldegem

Het interesseert de prostituees van het Zandpad allemaal niet zo veel, maar mooi vinden ze de tegeltableaus onder de brug niet. Een jong hoertje met blonde krullen ('Mijn mening krijg je, mijn naam niet') dat vanachter het raam op twee herten met een oranje achtergrond kijkt, vindt haar nieuwe uitzicht afschuwelijk. 'Al die rare beestjes en dan die kleuren,' zegt ze.

Ze krijgt bijval van haar in leer gestoken collega, met Duits accent: 'Ronduit belachelijk. Dit is toch geen kunst. Ik zou die tegels niet eens in mijn badkamer willen hebben.' De mannen die hun auto langzaam over het Zandpad laten glijden, hebben geen oog voor de Marnixbrug nieuwe stijl. Hun blikken blijven onverminderd gericht op de lange rij woonboten waar dames achter glas hun lichaam aanbieden.

Het werk van het kunstenaarsduo Berkman en Janssens bestaat, plat gezegd, uit het betegelen van 'grijze' objecten als stations, parkeergarages, pleinen, fietsenstallingen en tunnels. Of zoals Margot Berkman de creaties omschrijft: kunst 'op plaatsen waar mensen naar elders verlangen'.

Zo heeft het duo eerder onder meer vier fietstunnels van de Berenkuil betegeld met duizenden beren en de tunnel bij het Rietveld-Schröderhuis voorzien van tegels met 32 verschillende afbeeldingen van stoelen van Gerrit Rietveld. Op initiatief van de beheergroep Zuilense Vecht is het Utrechtse kunstenaarsduo gevraagd een ontwerp te maken voor de wanden van de Marnixbrug.

Margot Berkman en Eline Janssens hebben geprobeerd de omgeving, de natuur en de geschiedenis van de locatie in 'Sisters in Paradise' te verwerken. Zo staan de afgebeelde dieren - zwijntjes, konijnen, herten en paradijsvogels - voor de oorspronkelijke fauna van de Vechtoever. Behalve de paradijsvogel dan. Dit dier staat voor de reiger die wel aan de Vecht leeft, maar volgens het duo minder elegant is om af te beelden. Bovendien, zo denkt Berkman heeft de schoonheid van een paradijsvogel meer te maken met de drijvende dames. Tijdens de bouw van de Marnixbrug, opgeleverd in 1965, werden plavuizen met een leliemotief opgegraven. Het bleken restanten van het klooster Mariëndaal dat eens op deze plek heeft gestaan. Hetzelfde leliemotief is in hedendaags groen te zien in 'Sisters in Paradise'. 'Het zou voor de nonnen een feest van herkenning moeten zijn', meent Janssens.

De gedachte achter het kunstwerk boeit veel buurtbewoners niet. Zij zijn vooral gelukkig met de lang verwachte opknapbeurt van de Marnixbrug. De nieuw aangebrachte verlichting schrikt hangjongeren af, denkt Anja van de Hoeff, buurtbewoonster uit de Pompoenstraat. 'Vorig jaar stonden er met regelmaat twintig jongeren', zegt ze vanuit haar voortuin met een klein keffertje op haar arm wijzend naar de brug. 'Nu zie je er geen enkele meer'. Ook jongeren 'die tijdens een regenbui weleens onder de brug schuilen' zijn tevreden over de renovatie. Sami, Achmed en Hoessein zijn eenduidig in hun oordeel. Het is goed dat de drugsverslaafden hier weg zijn. 'Vroeger stonk het naar pis, brand en junks', zegt Sami, 'en de rommel lag overal. Het was gewoon enorm smerig'. Zijn vriend Hoessein beaamt dit. Het stemt hem echter minder tevreden dat grote jongens zoals hij, veertien jaar, nog naar dierenplaatjes moeten staren. Liever zou hij naar leuke mensen of achtbanen hebben gekeken.

